SEL KOMMUNE

SAKSUTREDNING

Arkivreferanse: 2026/485-15

Saksbehandler:
Per Helge Ramen

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
2026/65	17.11.2026	Formannskapet
	14.12.2026	Kommunestyret

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030. Eiendomsskattevedtak 2027

Vedlegg: Budsjettdokument 2027-2030

Saksutredning

Reglene for budsjett og økonomiplan er hjemlet i Kommuneloven kapittel 14, samt kommunens økonomireglement kapittel 2 (sist revidert i kommunestyret 15.12.25, i sak 62/25).

Årsbudsjettet - drift og investeringer Sel kommune 2027, er en bindende plan for kommunestyret og underordnete organer, i henhold til kommunens midler og anvendelsen av disse, og utgjør også første år av den fireårige økonomiplanen. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige, jfr. §14-4.

I henhold til Kommunelovens §14-2 skal kommunestyret selv vedta økonomiplanen og årsbudsjettet. Formannskapets innstilling skal i henhold til §14-3 ligge ute til alminnelig ettersyn i minst 14 dager, før behandling skjer i kommunestyret.

Økonomiplanen utgjør kommuneplanens handlingsdel, jfr. Plan og bygningsloven §11-1 fjerde ledd og Kommuneloven §14-4 femte ledd.

Rammetilskuddet blir fastsatt av Stortinget, og ligger inne i økonomiplanen slik Regjeringens forslag og tilleggsproposisjon er framlagt.

Etter lov om eigedomsskatt av 6. juni 1975, nr. 29 § 10 skal kommunestyret for hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen fastsette hvilke satser og regler som skal gjelde ved utskriving av eiendomsskatt for det kommende året. Det foreslås ingen endringer sett i forhold til 2026.

Vurdering

Det vises til tekstdelen til budsjett- og økonomiplan for 2027-2030 når det gjelder vurderinger gjort for de enkelte områdene.

Det er endringer i demografi som har vært styrende for retningen framover. Færre unge og flere eldre gjør at midler må flyttes fra skole til eldreomsorg. Store investeringer ligger inne i planperioden, og vil medføre at en større andel av de totale rammene vil gå med til å betjene lånegjeld, og det vil bli en mindre andel til å drifte de kommunale tjenestene. I tillegg til omstillinger på grunn av demografi, vil det også være nødvendig å omstille driften på de fleste tjenesteområder, blant annet ved bruk av ny teknologi for å kunne møte de framtidige rammevilkårene.

Framlagt budsjett når ikke opp til handlingsregelen når det gjelder korrigert netto driftsresultat i noen av årene i perioden. Rentebærende lånegjeld overstiger handlingsregelen i 2029, mens disposisjonsfond holder seg godt innenfor vedtatt handlingsregel innenfor hele planperioden.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Forslag til økonomiplan for perioden 2027-2030 blir godkjent med de endringer som framkommer i kommunestyrets behandling.

2. Første året i økonomiplanen for perioden 2027-2030 blir vedtatt som årsbudsjett for drift og investeringer for Sel kommune for året 2027, jfr. Bevilgningsoversikter drift og investering som ligger som del av økonomiplanens tekstdel.

3. Nye låneopptak til investeringer i 2027 blir gjennomført i henhold til Kommuneloven §14-15. Lånebeløpet for 2027 settes til inntil kr 62.817.000. I tillegg kommer låneopptak på overførte investeringer fra 2026 til 2027. Sistnevnte fremmes i egen kommunestyresak. Låneopptaket utgjør ingen vesentlig finansiell risiko for Sel kommune.

4. Lån til videre utlån fra Husbanken (startlån) i 2027 tas opp med inntil kr 20 mill., i henhold til Kommuneloven §14-17.

5. Gebyrer og betalingssatser vedtas i egen sak.

6. I medhold av eigedomsskattelova (esktl.) § 2 og § 3 første ledd bokstav a, skal det for eiendomsskatteåret 2027 skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen.

   Den alminnelige skattesatsen for skatteåret 2027 settes til 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for skatteåret 2027 for eiendommer med selvstendige boenheter settes til 4 promille, jf. esktl. §12, bokstav a. Den samme differensierte satsen legges til grunn for fritidsboliger og våningshus.

   For boligeiendommer benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag der dette er beregnet, (esktl. § 8 C-1).

   Eiendomsskatt skal skrives ut i 12 terminer, jf. esktl. § 25 første ledd. Det blir åpnet opp for at eiendomshavere selv kan endre fakturafrekvens gjennom digital selvbetjeningsløsning.

   Følgende gis fritak fra eiendomsskatt etter esktl. § 7:

- Eiendommer eid av stiftelser og institusjoner med allmennyttig formål (esktl. § 7 a).
- Eiendommer av historisk verdi (esktl. § 7 b).
- Nyoppførte boliger fritas i fem år, eller til kommunestyret vedtar å endre eller oppheve fritaket (esktl. § 7 c).

  En fritaksliste med oversikt over konkrete eiendommer som kan fritas etter esktl. § 7 a) og b) vil bli fremmet som egen sak for formannskapet og kommunestyret.

Siste alminnelig taksering i kommunen ble gjennomført i år 2024 med virkning for utskriving av eiendomsskatt fra år 2025.

7. Godtgjøring til folkevalgte er fastsatt av kommunestyret i sak 33/19, 17.6.19. Ordførerens godtgjøring er knyttet opp mot godtgjøring for Stortingsrepresentanter, og utgjør 90 % av Stortingsrepresentantenes godgjøring avrundet til nærmeste kr 5 000.

8. Delegering til kommunedirektøren:
   - Budsjettet for 2027 er fastsatt gjennom obligatoriske bevilgnings- og hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet. Budsjettet vedtas som netto bevilgning til hovedrammeområdene, jfr. bevilgningsoversikt drift, del B
   - Delegering utover dette framkommer i politisk delegeringsreglement, økonomireglement og finansreglement.

9. Budsjettet for 2027 og økonomiplanen for 2027-2030 legges ut til offentlig ettersyn via Sel kommunes hjemmeside i perioden 19.11.-06.12.26.

Formannskapet sin behandling av sak 65/2026 i møte den 17.11.2026:

Behandling
Kommunedirektør Kristin R. Gårderløkken innledet i saken.

Sp v/ordfører fremmet følgende endringsforslag:
Forslag til tillegg/endring**:**

<u>Drift:</u>

- **s. 24, kap. 9 Rammeområde 4 – Samfunn og næring og punkt 9.6 Næring**
  Rada Reiseliv SA
  Stryk siste setninga i teksten.
  <u>Tillegg/nytt:</u> *Rada Reiseliv er eit relativt nyoppstarta destinasjonsselskap, og Sel kommune vel å leggje inn eit driftstilskot på kr. 200.000 til Rada for budsjettåret 2027. Reiselivet er ei viktig næring i kommunen. Tilskotet blir finansiert frå felles disposisjonsfond.*

- **s. 16, Kap 6 Rammeområde 1 – Sentralt og felles og punkt 6.2 Satsingar**
  Interkommunalt politisk råd for Nord-Gudbrandsdal

«Budsjettrammen er foreslått økt med kr. 200.000 for videreføring av STYRK i regi av IPR»…..
Tillegg: *Tilskotet er for gjennomføring av hovudprosjektet STYRK 2032. Det skal gjennomførast ei evaluering av STYRK 2032 etter to år i prosjektperioden.*

- **s. 23, kap. 9 Rammeområde 4 – Samfunn og næring, punkt 9.5**
  Stryk følgjande setning: «Ottbragden barnehage legges ut for salg sommeren 2027.

  Tekstleg tillegg/ny setning: *Det blir lagt opp til sal av tidlegare Ottbragden barnehage dersom utgreiingsarbeidet innan helse og omsorg syne at det er ikkje er behov for denne bygningsmassen jf. tidlegare vedtak i Sel kommunestyre.*

- **s. 22, kap. 9 Rammeområde 4 – Samfunn og næring, 9.2. Satsinger**
  «Det skal også arbeides videre med en framtidig løsning for trygg og robust kryssing av Lågen …. *nord i Øya- området.*

  Tekstleg tillegg: *Brua bør bygges før gjennomføringen av flomsikring av Otta sentrum. Dette er svært viktig med tanke på logistikk under selve byggeperioden. Brua er også viktig for beredskap, tilgjengelighet, lokal utvikling samt sikre viktig samferdsel ved framtidige flomsituasjoner.*

Votering: Endringsforslagene fra Sp ble enstemmig vedtatt.

Ap v/Monica H. Eide fremmet følgende endringsforslag:

Ungdom i sentrum:
Sel kommune skal sette i gang prosjektet Ungdom i sentrum og det skal være en del av arbeidet med å utvikle gode nærmiljøer i Sel kommune. Målet er både å gi ungdom arbeidserfaring og å bidra til mer grønne, trivelige og levende byrom.
Prosjektet skal være et forsøk og det finansieres gjennom Utviklingsfondet med 150 000 i 2027.
Videre skal Sel kommune søke statlige midler til å støtte prosjektet, for eksempel skjønnsmidler.

Votering: Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Lærlingeløftet:
Sel kommune skal intensivere arbeidet med å rekruttere fagarbeidere for fremtiden gjennom en satsing på lærlinger. Kommunen må ha en strategisk tilnærming til hvilke områder en vil mangle kompetanse og aktivt søke rekruttering.

Votering: Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Kompetanseplan:
Sel kommune skal kartlegge fremtidig behov for kompetanse innen helse og omsorg og utarbeide en kompetanseplan for langsiktig sikring av kompetanse gjennom kompetanseheving.
Sel kommune skal initiere regionale satsinger der en også søker midler til kompetansehevingstiltak i samarbeid med fylkeskommune, fagskoler og universitet.

Votering: Forslaget falt med 4 mot 3 stemmer.

RADA:
Viser til pågående satsinger i kommunen jfr. blant annet brev fra Pål Erik Skaugen. Sel Ap ønsker å opprettholde støtte til RADA.

Forslaget er som forslaget fra Sp som ble enstemmig vedtatt.

DIAKON:
Sel Ap vil at KD vurderer om ansettelse av diakon kan bidra til å styrke felles tjenester til Sel kommune.

Votering: Forslaget falt med 4 mot 3 stemmer.

Demenskor:
Opprettholde støtte gitt til Sel demenskor med finansiering på 50 000 ekstra fra disposisjonsfond.

Votering: Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Sp v/Erling Lusæter fremmet følgende endringsforslag:

Forslag til endring kap. 10 investeringer, punkt 4.2 Klima og energi og 10.5 Teknisk:

Parkeringsareal Otta sentrum flyttes fram ett år fra 2028 til 2027. Økte kostnader til rente i 2027 dekkes fra felles disposisjonsfond.

Votering: Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Kommmunedirektørens forslag til vedtak ble vedtatt med endringene som fremkommer av behandlingen.

Vedtak

1. Forslag til økonomiplan for perioden 2027-2030 blir godkjent med de endringer som framkommer i kommunestyrets behandling.

2. Første året i økonomiplanen for perioden 2027-2030 blir vedtatt som årsbudsjett for drift og investeringer for Sel kommune for året 2027, jfr. Bevilgningsoversikter drift og investering som ligger som del av økonomiplanens tekstdel.

3. Nye låneopptak til investeringer i 2027 blir gjennomført i henhold til Kommuneloven §14-15. Lånebeløpet for 2027 settes til inntil kr 69.717.000. I tillegg kommer låneopptak på overførte investeringer fra 2026 til 2027. Sistnevnte fremmes i egen kommunestyresak. Låneopptaket utgjør ingen vesentlig finansiell risiko for Sel kommune.

4. Lån til videre utlån fra Husbanken (startlån) i 2027 tas opp med inntil kr 20 mill., i henhold til Kommuneloven §14-17.

5. Gebyrer og betalingssatser vedtas i egen sak.

6. I medhold av eigedomsskattelova (esktl.) § 2 og § 3 første ledd bokstav a, skal det for eiendomsskatteåret 2027 skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen.

   Den alminnelige skattesatsen for skatteåret 2027 settes til 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for skatteåret 2027 for eiendommer med selvstendige boenheter settes til 4 promille, jf. esktl. §12, bokstav a. Den samme differensierte satsen legges til grunn for fritidsboliger og våningshus.

   For boligeiendommer benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag der dette er beregnet, (esktl. § 8 C-1).

   Eiendomsskatt skal skrives ut i 12 terminer, jf. esktl. § 25 første ledd. Det blir åpnet opp for at eiendomshavere selv kan endre fakturafrekvens gjennom digital selvbetjeningsløsning.

   Følgende gis fritak fra eiendomsskatt etter esktl. § 7:

   - Eiendommer eid av stiftelser og institusjoner med allmennyttig formål (esktl. § 7 a).
   - Eiendommer av historisk verdi (esktl. § 7 b).

- Nyoppførte boliger fritas i fem år, eller til kommunestyret vedtar å endre eller oppheve fritaket (esktl. § 7 c).

En fritaksliste med oversikt over konkrete eiendommer som kan fritas etter esktl. § 7 a) og b) vil bli fremmet som egen sak for formannskapet og kommunestyret.

Siste alminnelig taksering i kommunen ble gjennomført i år 2024 med virkning for utskriving av eiendomsskatt fra år 2025.

7. Godtgjøring til folkevalgte er fastsatt av kommunestyret i sak 33/19, 17.6.19. Ordførerens godtgjøring er knyttet opp mot godtgjøring for Stortingsrepresentanter, og utgjør 90 % av Stortingsrepresentantenes godgjøring avrundet til nærmeste kr 5 000.

8. Delegering til kommunedirektøren:
   - Budsjettet for 2027 er fastsatt gjennom obligatoriske bevilgnings- og hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet. Budsjettet vedtas som netto bevilgning til hovedrammeområdene, jfr. bevilgningsoversikt drift, del B
   - Delegering utover dette framkommer i politisk delegeringsreglement, økonomireglement og finansreglement.

9. Budsjettet for 2027 og økonomiplanen for 2027-2030 legges ut til offentlig ettersyn via Sel kommunes hjemmeside i perioden 19.11.-06.12.26.